

Civilutskottets betänkande

2024/25:CU17

En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändring i konsumentkreditlagen.

Lagändringen innebär att en ny modell införs för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsbetalning av bundna bostadslån. Syftet med lagändringen är framför allt att minimera risken för omotiverade skillnader mellan olika låntagare som förtidsbetalar sitt bundna bostadslån och att göra det enklare för låntagarna att planera sin ekonomi och konkurrensutsätta sina bostadslån.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns tre reservationer (S, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2024/25:97 En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån.

Sex yrkanden i följdmotioner.

Ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2024/25.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut3

Redogörelse för ärendet4

Utskottets överväganden.....5

 Regeringens lagförslag5

 Lagstiftningens framtida utformning.....7

 Utvärdering av lagstiftningen.....8

Reservationer10

 1. Lagstiftningens framtida utformning, punkt 2 (C).....10

 2. Lagstiftningens framtida utformning, punkt 2 (MP).....10

 3. Utvärdering av lagstiftningen, punkt 3 (S, MP).....11

Bilaga 1

Förteckning över behandlade förslag.....13

 Propositionen13

 Följdmotionerna13

 Motion från allmänna motionstiden 2024/2514

Bilaga 2

Regeringens lagförslag15

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Regeringens lagförslag

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (2010:1846).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2024/25:97.

2. Lagstiftningens framtida utformning

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 34 och

2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1–4.

Reservation 1 (C)

Reservation 2 (MP)

3. Utvärdering av lagstiftningen

Riksdagen avslår motionerna

2024/25:3343 av Jennie Nilsson m.fl. (S) och

2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 5.

Reservation 3 (S, MP)

Stockholm den 10 april 2025

På civilutskottets vägnar

Malcolm Momodou Jallow

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Malcolm Momodou Jallow (V), Mikael Eskilander (SD), Jennie Nilsson (S), David Josefsson (M), Leif Nysmed (S), Roger Hedlund (SD), Laila Naraghi (S), Lars Beckman (M), Rashid Farivar (SD), Anna-Belle Strömberg (S), Jennie Wernäng (M), Larry Söder (KD), Alireza Akhondi (C), Björn Tidland (SD), Märta Stenevi (MP), Helene Odenjung (L) och Markus Kallifatides (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2024/25:97 En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Med anledning av propositionen har två följdmotioner väckts. I betänkandet behandlar utskottet även ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2024/25. Förslagen i motionerna återges i bilaga 1.

Svenska Bankföreningen har lämnat in en skrivelse till utskottet med anledning av propositionen.

Utskottets överväganden

Regeringens lagförslag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag som innebär att en ny modell införs för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsbetalning av bundna bostadslån.

Bakgrund

För de flesta konsumenter är ett bostadslån en förutsättning för att köpa en egen bostad. Ett bostadslån sträcker sig ofta över lång tid och räntekostnaderna kan inte sällan ta en stor del av den disponibla inkomsten i anspråk. Räntan kan mellan konsumenten och kreditgivaren avtalas att vara antingen rörlig eller bunden. Att räntan är bunden innebär att den inte kan ändras under en viss tid (räntebindningstid). En konsument som har ingått ett avtal om bunden ränta försäkrar sig å ena sidan mot att räntan stiger under räntebindningstiden, men kan å andra sidan inte dra nytta av en situation där det allmänna ränteläget sjunker.

En konsument har enligt konsumentkreditlagen (2010:1846) alltid rätt att betala en skuld till kreditgivaren före den avtalade förfallotiden (32 §). Om en konsument vill lösa ett bundet lån i förtid, innan bindningstiden har gått ut, har banken rätt till s.k. ränteskillnadsersättning. Ersättningen fungerar som en garanti för kreditgivaren för den förlust som uppstår i och med att låntagaren inte betalar ränta fram till den avtalade villkorsändringsdagen. Reglerna om ränteskillnadsersättning har sin grund i den civilrättsliga principen om att en part som säger upp ett avtal i förtid ska ersätta motparten för den förlust som uppstår på grund av en förtida uppsägning. Principen har ansetts särskilt viktig om den ena parten har en obegränsad rätt att återbetala krediten i förtid, som är fallet för en konsument med bostadslån, medan motpartens motsvarande möjligheter att säga upp avtalet i förtid är begränsade, som är fallet för kreditgivaren (se prop. 1991/92:83 s. 70, prop. 1993/94:201 s. 9 och prop. 2013/14:44 s. 12).

Ränteskillnadsersättningen beräknas med stöd av en schablonregel i konsumentkreditlagen (36 §). Sedan 2014 gäller att ersättningen högst får uppgå till skillnaden mellan räntan på krediten och den ränta som i allmänhet gäller för bostadsobligationer med en löptid som motsvarar återstående räntebindningstid, ökad med 1 procentenhet (se prop. 2013/14:44). Utöver ränteskillnadsersättningen har en kreditgivare inte rätt att ta ut någon ersättning för att konsumenten löser sitt lån i förtid.

Propositionen

Förslaget till ny schablonregel

Regeringen anser att det är angeläget att stärka konsumentskyddet och konkurrensen på bolånemarknaden. I propositionen konstateras att det gällande regelverket leder till en för hög ränteskillnadsersättning, vilket medför en hämmad konkurrens på bolånemarknaden och skapar hinder för den konsument som har behov av att binda sin bolåneränta. Även om samma grundtanke bör fortsätta att gälla för bundna avtal om bostadslån, dvs. att den som säger upp ett avtal i förtid bör ersätta motparten, anser regeringen att det finns starka skäl att frånga de utgångspunkter för ränteskillnadsersättningen som hittills gällt. Regeringen föreslår därför att beräkningsmodellen för ränteskillnadsersättningen ska göras om.

Den nya beräkningsmodellen föreslås även fortsättningsvis bygga på en schablonregel, som enligt regeringen ska utgå från skillnaden mellan en jämförelseränta vid tidpunkten för räntebindningen och motsvarande jämförelseränta vid tidpunkten för förtidsinlösen. Räntan på krediten ska därmed inte längre beaktas. Jämförelseräntan föreslås vara den genomsnittliga marknadsräntan för avtal om byte av räntebetalningar (s.k. swapränta) som gällde under 20 handelsdagar närmast före det att räntebindningsperioden inleddes respektive närmast före det att lånet förtidsbetalades. Den swapränta som har en löptid som motsvarar räntebindningstiden ska jämföras med den swapränta som har en löptid som motsvarar den återstående räntebindningstiden.

Enligt regeringen kan användningen av swapräntan, som i stor utsträckning används i avtal för byte av räntebetalningar för att hantera ränterisker, på ett tillfredsställande sätt kopplas samman med till den ränterisk som kreditgivaren behöver hantera med anledning av sin utlåning. Förslaget förväntas minimera risken för omotiverade skillnader mellan olika låntagare som förtidsbetalar sitt bundna bostadslån och också göra det enklare för låntagarna att planera sin ekonomi och konkurrensutsätta sina bostadslån. Enligt propositionen kan ränteskillnadsersättningen i de allra flesta fall förväntas bli lägre för konsumenten, även om det kan förekomma räntelägen där ersättningen kan bli högre med den föreslagna modellen än med den nuvarande regleringen.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen anför att det ur ett konsumentskyddsperspektiv är angeläget att den nya regleringen träder i kraft så snart som möjligt. Samtidigt bör Finansinspektionen få tillräcklig tid för att kunna uppdatera sina allmänna råd. Vidare behöver kreditgivare också tid för att anpassa sin verksamhet till både den nya lagregeln och de allmänna råden. Enligt regeringen medger ett ikraftträdande den 1 juli 2025 tillräcklig tid för detta. Regeringen föreslår därför att lagändringen ska träda i kraft den 1 juli 2025 och att de nya bestämmelserna ska gälla även för kreditavtal som har ingåtts före ikraftträdandet. Om räntan är

bunden vid ikraftträdandet föreslås dock äldre bestämmelser om ränteskillnadsersättning gälla till dess att den i det enskilda fallet aktuella räntebindingstiden har löpt ut.

Utskottets ställningstagande

Det har inte väckts någon motion som går emot att riksdagen antar regeringens lagförslag. Lagförslaget, inklusive förslaget till ikraftträdande- och övergångsbestämmelser, bör antas av de skäl som anförs i propositionen.

Lagstiftningens framtida utformning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att bundna bostadslån i vissa fall ska kunna lösas i förtid utan ränteskillnadsersättning och om bättre information till konsumenter.

Jämför reservation 1 (C) och 2 (MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP) föreslås flera tillkännagivanden till regeringen med anledning av propositionen. Motionärerna föreslår att regeringen ska utreda om ränteskillnadsersättning bör utgå vid dödsfall eller skilsmässa, dvs. att bundna bolån då ska gå att lösa utan ränteskillnadsersättning (yrkande 1), om bundna bolån ska kunna följa med vid köp av en ny bostad med likvärdig säkerhet för lånet (yrkande 2) samt om det bör finnas möjlighet till extra amortering på bundna bolån (yrkande 3). Slutligen föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör säkerställa bättre information till konsumenter (yrkande 4). I den delen anför motionärerna att informationen ska handla om kreditgivarens skyldigheter med anledning av reglerna om ränteskillnadsersättning.

I kommittémotion 2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 34 begärs ett tillkännagivande till regeringen om att se över bankernas möjligheter att ta ut ränteskillnadsersättning vid byte av bank.

Propositionen

I propositionen görs inte några överväganden om huruvida det bör göras undantag i regleringen av ränteskillnadsersättning i vissa fall. Regeringen anför dock att det är viktigt att en konsument har möjlighet att ta till sig vad regleringen innebär och vilken ersättning han eller hon kan bli skyldig att betala, i synnerhet eftersom konsumentkreditlagen är en konsumentskyddande lagstiftning. Regeringen konstaterar i den delen att det i konsumentkreditlagen

redan finns skyldigheter för kreditgivare att lämna viss information till konsumenter. Informationsskyldigheten omfattar kreditgivarens rätt till ränteskillnadsersättning och hur denna ersättning ska beräknas (8 §). Dessutom ska kreditgivaren på begäran genast ge konsumenten information om vad en betalning av skulden i förtid innebär. Om en sådan betalning medför kostnader för konsumenten, ska informationen innehålla en uppskattning av kostnaderna och en förklaring av de antaganden som uppskattningen bygger på (32 §). Enligt regeringen bör konsumenten därmed ha tillräckliga förutsättningar att förstå vad regeln kommer att innebära i det enskilda fallet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare i betänkandet ställt sig bakom regeringens förslag om en ny modell för beräkning av ränteskillnadsersättning. De motionsyrkanden som nu är aktuella avser vissa specifika situationer där det föreslås att konsumenten inte ska behöva betala ränteskillnadsersättning över huvud taget.

Som utskottet redogjort för i föregående avsnitt bygger systemet med ränteskillnadsersättning på den civilrättsliga principen om att en part som säger upp ett avtal i förtid ska ersätta motparten för den förlust som uppstår på grund av en förtida uppsägning, t.ex. en uppsägning av ett lån med bunden ränta. Utskottet är inte berett att föreslå några sådana undantag från betalningsskyldigheten som föreslås i motionsyrkandena. Samtliga motionsyrkanden avstyrks därför.

Utvärdering av lagstiftningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att regeringen ska utvärdera effekterna av den nya lagstiftningen.

Jämför reservation 3 (S, MP).

Motionerna

I kommittémotion 2024/25:3343 av Jennie Nilsson m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande till regeringen om att återkomma med en utvärdering av effekterna av det nya ränteskillnadsersättningssystemet. Motionärerna anför särskilt att reformen måste leda till bättre villkor för bolånetagare och ökad rörlighet på bankmarknaden. Motsvarande förslag om utvärdering av lagstiftningen finns även i kommittémotion 2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 5.

Propositionen

Regeringen konstaterar att reformer som syftar till en bredare översyn av bostads- och bolånemarknaderna inte rymts inom ramen för den aktuella propositionen, men noterar att flera åtgärder har vidtagits på området. Bland annat har regeringen gett en kommitté i uppdrag att utvärdera de åtgärder som har vidtagits för att motverka skuldsättningen vid bostadslån (amorteringskrav och bolånetak). Kommittén har också haft i uppdrag att ta ställning till hur sådana åtgärder kan utformas för att hantera finansiella stabilitetsrisker och uppnå ett gott konsumentskydd. Uppdraget redovisades i november 2024 i betänkandet *Reglering av hushållens skulder* (SOU 2024:71). Betänkandet bereds nu i Regeringskansliet.

Vidare framgår det av budgetpropositionen för 2025 att regeringen avser att återkomma med reformer som gäller bl.a. strukturella hinder som präglar bostadsmarknaden, både för att Sverige ska stå bättre rustat och för att möjliggöra ett ökat byggande av bostäder (prop. 2024/25:1, utg.omr. 18).

Utskottets ställningstagande

Liksom regeringen anser utskottet att det är viktigt att de nya reglerna för att beräkna ränteskillnadsersättning bidrar till en sund konkurrens på bolånemarknaden och medför positiva effekter för konsumentskyddet och för samhällsekonomin i stort. Utskottet noterar att regeringen, utöver det nu aktuella förslaget, har vidtagit flera åtgärder för att motverka skuldsättningen vid bostadslån och stärka konsumentskyddet på bolånemarknaden. Utskottet utgår från att regeringen följer frågan och vidtar nödvändiga åtgärder. Därmed ser utskottet inte skäl för riksdagen att ta något initiativ med anledning av motionsyrkandena, som således avstyrks.

Reservationer

1. Lagstiftningens framtida utformning, punkt 2 (C)

av Alireza Akhondi (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 34 och
avslår motion

2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1–4.

Ställningstagande

För att hushållen ska ha goda möjligheter att finansiera sitt boende är det av stor betydelse att det går att få ett lån hos banken. För bankkunderna är det också viktigt att det finns en sund konkurrens på bankmarknaden och att det är möjligt att byta bank utan för mycket krångel. Jag anser därför att det finns skäl att se över om bankerna verkligen ska kunna ta ut ränteskillnadsersättning när konsumenten byter bank.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

2. Lagstiftningens framtida utformning, punkt 2 (MP)

av Märta Stenevi (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkandena 1–4 och
avslår motion

2024/25:2950 av Alireza Akhondi m.fl. (C) yrkande 34.

Ställningstagande

Jag ställer mig bakom förslaget om en ny modell för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsbetalning av ett bundet bostadslån, men detta är

i grunden otillräckligt. Det nuvarande regelverket har inlåsnings effekter som ger upphov till omotiverade kostnader för många hushåll som vill betala sitt bostadslån i förtid. Den som behöver sälja sin bostad på grund av en förändrad livssituation riskerar att drabbas av stora kostnader. För att öka tryggheten i människors vardag vill jag se fler förändringar och åtgärder som går längre och som gör faktisk skillnad.

Såväl dödsfall som skilsmässor är händelser som påverkar människor på djupet, och i många fall påverkas även privatekonomin. Sådana händelser kan vara plötsliga och skapa en livssituation som är svår att hantera. Jag anser därför att det behöver utredas om man ska kunna lösa sina bundna bolån utan ränteskillnadsersättning vid dödsfall och skilsmässor.

Vidare anser jag att det behöver utredas om en bolånetagare ska ha rätt att ta med sig sitt bundna bolån vid en flytt till en ny bostad. Förutsättningen ska vara att bolånet överförs till en ny bostad som utgör en likvärdig säkerhet för lånet, ett s.k. säkerhetsbyte. Det är inte rimligt att bostadsägare – framför allt unga och barnfamiljer – som tvingas sälja sitt boende för att minska sina kostnader ska behöva betala stora summor i straffavgift.

Jag anser också att det skulle finnas ett värde för hushållen i att kunna amortera extra på bundna bolån utan att behöva betala ränteskillnadsersättning. Amortering innebär att hushållen minskar sin skuld och belåningsgrad, sänker löpande boendekostnader och blir mindre påverkade av t.ex. ränteuppgångar när bindningstiden löper ut. Detta skulle ha en positiv effekt både för enskilda hushåll och för samhället i stort, och därför behöver frågan utredas.

Slutligen är det viktigt att hushållen har möjlighet att ta till sig vad de nya reglerna innebär, dvs. vilken ränteskillnadsersättning de kan bli skyldiga att betala till kreditgivaren. Beräkningsmodellen är komplex och en situation där bundna bolån kan behöva återbetalas i förtid kan upplevas avlägsen för ett hushåll som binder sina bolån. Som flera remissinstanser pekar på är regeringens förslag svårt att förstå. Kreditgivare har visserligen redan i dag en skyldighet att innan kreditavtalet ingås informera om kreditgivarens rätt till ränteskillnadsersättning och hur denna ersättning ska beräknas, och de är också skyldiga att på begäran ge information om vad en betalning av skulden i förtid innebär. Trots det behöver regeringen se över hur kreditgivarens skyldigheter kan leda till ökad information och kunskap hos hushållen.

Det som nu har anförts bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

3. Utvärdering av lagstiftningen, punkt 3 (S, MP)

av Jennie Nilsson (S), Leif Nysmed (S), Laila Naraghi (S), Anna-Belle Strömberg (S), Märta Stenevi (MP) och Markus Kallifatides (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna

2024/25:3343 av Jennie Nilsson m.fl. (S) och

2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP) yrkande 5.

Ställningstagande

Dagens system för ränteskillnadsersättning kan leda till höga kostnader för den som väljer att betala tillbaka sitt lån i förtid. Utöver den direkta kostnaden för den enskilde leder systemet i sig till att färre väljer att binda sina lån och till en minskad rörlighet på bostadsmarknaden. Det är problematiskt i ett land som Sverige som kännetecknas av en hög skuldsättningsgrad och en mycket hög andel rörliga räntor.

I förslaget till en ny schablonberäkning tas den individbaserade kreditrisken bort ur beräkningen. Det innebär att den nya modellen inte kommer att missgynna bolånetagare med sämre eller mer osäkra ekonomiska förhållanden. Det är en positiv utveckling.

I de flesta fall kommer den nya beräkningen av ränteskillnadsersättning att leda till lägre kostnader än med dagens modell. Flera remissinstanser poängterar dock att kostnaderna även i fortsättningen kommer att vara höga för många hushåll och att det till och med finns tillfällen när den nya schablonberäkningen leder till högre kostnader än med den tidigare beräkningsmodellen. Det har också anförts att en konsekvens av en för lågt satt ränteskillnadsersättning är att kreditgivare kan komma att höja räntan på lån med bunden löptid.

Reformen måste leda till bättre villkor för bolånetagare och ökad rörlighet på bankmarknaden. Därför kräver vi att regeringen utvärderar effekterna av det nya ränteskillnadsersättningssystemet och återkommer till riksdagen.

Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2024/25:97 En ny regel om ränteskillnadsersättning – minskade hinder mot förtidsbetalning av bostadslån:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i konsumentkreditlagen (2010:1846).

Följdmotionerna

2024/25:3343 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med en utvärdering av effekterna av det nya ränteskillnadsersättningssystemet och tillkännager detta för regeringen.

2024/25:3344 av Märta Stenevi m.fl. (MP):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda om ränteskillnadsersättningen bör utgå vid dödsfall eller skilsmässa och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda om bundna bolån ska kunna följa med vid köp av en ny bostad med likvärdig säkerhet för lånet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utreda möjligheten till extra amortering på bundna bolån och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa bättre information till konsumenter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utvärdera föreslagna förändringar och tillkännager detta för regeringen.

Motion från allmänna motionstiden 2024/25

2024/25:2950 av *Alireza Akhondi m.fl. (C)*:

34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över bankernas möjligheter att ta ut ränteskillnadsersättning vid byte av bank och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
konsumentkreditlagen (2010:1846)

Härigenom föreskrivs att 36 § konsumentkreditlagen (2010:1846) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

36 §¹

Vid förtidsbetalning enligt 32–35 §§ ska konsumenten betala ränta och andra kostnader för krediten för tiden fram till förtidsbetalningen men inte för tiden därefter. När kreditgivarens fordran beräknas ska de grunder som *står i överensstämmelse* med god kreditgivningssed tillämpas.

Kreditgivaren får inte tillgodoräkna sig någon ersättning för att skulden betalas i förtid. Om krediträntan är bunden när förtidsbetalningen *sker*, har kreditgivaren dock rätt att ta ut ränteskillnadsersättning av *kredittagaren* för den tid som återstår, om förbehåll har gjorts om detta och i den utsträckning som det överensstämmer med god kreditgivningssed.

Ränteskillnadsersättningen *får*

1. för en bostadskredit högst motsvara skillnaden mellan räntan på krediten och den ränta som vid betalningstillfället i allmänhet gäller för bostadsobligationer med en löptid som motsvarar återstående räntebindningstid, ökad med en procentenhet, och

2. för en annan kredit högst motsvara en procent av det förtidsbetalade beloppet eller, om det vid tidpunkten för förtidsbetalningen är kortare tid än ett år kvar av kreditavtalets löptid, en halv procent av det förtidsbetalade beloppet. Ersättningen får dock inte vara större än det belopp som konsumenten skulle ha betalat i ränta

Vid förtidsbetalning enligt 32–35 §§ ska konsumenten betala ränta och andra kostnader för krediten för tiden fram till förtidsbetalningen men inte för tiden därefter. När kreditgivarens fordran beräknas ska de grunder som *överensstämmer* med god kreditgivningssed tillämpas.

Kreditgivaren får inte tillgodoräkna sig någon ersättning för att skulden betalas i förtid. Om krediträntan är bunden när förtidsbetalningen *görs*, har kreditgivaren dock rätt att ta ut ränteskillnadsersättning av *konsumenten* för den tid som återstår, om förbehåll har gjorts om detta och i den utsträckning som det överensstämmer med god kreditgivningssed.

Ränteskillnadsersättningen för en bostadskredit *får* högst uppgå till ett belopp som beräknas utifrån den genomsnittliga marknadsräntan för avtal om byte av räntebetalningar under 20 handelsdagar och som motsvarar skillnaden mellan

– marknadsräntan närmast före det att räntebindningstiden inleds, med en löptid motsvarande räntebindningstiden, och

– marknadsräntan närmast före det att förtidsbetalningen gjordes, med en löptid motsvarande den återstående räntebindningstiden.

¹ Senaste lydelse 2016:1031.

under den återstående löptiden enligt kreditavtalet.

Ränteskillnadsersättningen för en annan kredit än en bostadskredit får högst motsvara en procent av det förtidsbetalade beloppet eller, om det vid tidpunkten för förtidsbetalningen är kortare tid än ett år kvar av kreditavtalets löptid, en halv procent av det förtidsbetalade beloppet. Ersättningen får dock inte vara större än det belopp som konsumenten skulle ha betalat i ränta under den återstående löptiden enligt kreditavtalet.

Ränteskillnadsersättning får inte tas ut för den del av räntan som motsvaras av en kreditgarantiavgift, när statlig kreditgaranti har lämnats och avgift tas ut för garantin. Ersättning får inte heller tas ut vid en betalning av en kontokredit eller vid en betalning från en försäkring som garanterar återbetalning av krediten.

Om kreditgivaren utnyttjar en rätt att återta varan enligt 38 §, tillämpas 40 och 41 §§ vid den uppgörelse som då ska ske mellan parterna.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. De nya bestämmelserna gäller även för kreditavtal som ingåtts före ikraftträdandet. Om krediträntan för en bostadskredit är bunden vid ikraftträdandet gäller dock äldre bestämmelser om ränteskillnadsersättning till dess räntebindningstiden löper ut.